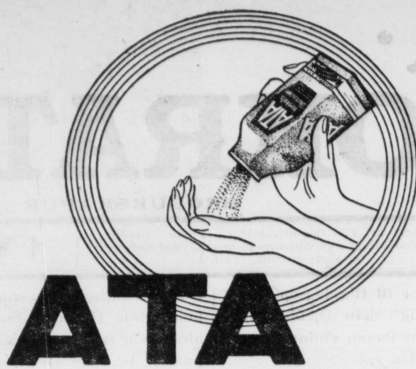

arbejder uden at ridse.

Til al Slags Rengøring er Henkels Skurepulver ATA det bedste. Har De blot prøvet én eneste Strødaase, vil det staa Dem fuldstændig klart, at De hverken i Køkken eller Badeværelse kan undvære ATA, saa praktisk er det, saa vel anvendeligt til en Mængde forskelligt Arbejde. Køb en Strødaase med hjem i Dag.

Faas overalt og koster kun 25 Øre.

A-12

Anvendes Til Alt

rigsk Nattelev. Den er voldsom og ubehagelig udlislet i sin Graadighed. I dens Krav er der intet Rum for Hensyn til Næsten, selv om Næsten er værgeløs og umyndig. Hestene, fede Ederkøddinger i Galatas Gyder fuldyder 9-10-årige Smaapiger, og grindele Europæere tinger med dem, glæmte alle hjemlige Vedtægter for, hvad der er Skellet mellem forbyrderisk Forræderi og den mest beskedne Form for Anstændighed: det er jo ikke deres egne Smaapiger, der bliver udelivered og ødelagt og brændemærket i Sjelen, det er jo kun ligegyldig Yngel af tyrkisk Proletariat, og det gælder om at opleve saameget nyt som muligt, saa man har Stof til Herreselskabskonversation, naar man vender hjem til den kristne Civilisation! Stærkt maalede, men egentlig, udvortes set, net yndelige, Odaliscker passer paa ved Gadehjørnerne. Dyrer nede i de skumle Sidegader ulmer røde Lygter over Indgangen til smaa Alkovekomplekser. Ogsaa europæiske Kvinder flokkes her, paa Jagt efter Smuler fra den oplynte Motehos Bord: flise Parisierinder med en Baggrund af svidende Tungstind bag det tvungne Smil. Men mærkeligt virker det, naar man ved almindelige Kaféers Lukketid ser hestlige og parfumerede Amerikaniender gaa paa Jagt efter unge Mænd!

Jeg mødte en Aften to tyrkiske Ynglinge, som grindele og støjende stak ned ad en Sidegade, øjensynlig for at undgaa en eller anden. Straks efter viste sig et Par stærkt berusede halvgamle Dollarsprinsesser, som paa et underligt haardt, levret Amerikansk gjorde de forbigaaende Ynglinge af tyrkisk Proletariat højt uhøvelske Tilbud og endog saa grob fat i dem! Om den Slags makabre Fænomener hører til de staaende Klokke i Pæras Billedbog, skal jeg dog ikke kunne udtale mig om.

Det var i hvert Fald meget sent paa Natten. Jeg havde sammen med min Ven, den ovenfor omtalte forhenverende Krigslyver, drøftet Mulighederne for et Interview med Kemal Pasha, ved et Glas Øl, og vendte nu hjemad. Jeg standsede et Øjeblik og stirrede paa det sære Oprind og de to Yankeebockantinder. Et Skund vekslede jeg et flygtigt Blik med den ene af dem, hende, der førte an med Tilraabene til Gaden Aladiner: under et tungt, ligblaat Øjenlaag traf jeg et stenkollet, udbørdt, naadefuldt Blik, trostøst som hos den, der hverken giver eller fordrer! Pardon! Skulde man forlange Skamfølelse hos saadan en kvindelig Co-dottiere? Hvorfor? Hendes Fader var vel netop saadan en grusom, ubarmhertig, bibelstærk og pengelig Mand, om hvem vi dumme Dansker

siger, at saadan en Mand man kan dog tage Hatten af for! Hvordan skal Dotrene af den Slags Mænd blive yndige og duftende og beskedne og blufærdige det vilde jo være det samme som at forlange Åbner af en Slagterjernet!

Først henimod Morgenstunden, naar Lydene begynder at mates i Skæret fra den Sol, der endnu er dybt under Synskredsens Runding, men dog behøver sin Ankomst, øber det febrilske Nattelev ud i Pæras og Galatas Gader.

Jeg havde forviklet mig et godt Stykke mod Øst og var kommet ind i et langt, smævert Stræde mellem de uhyre Voldmure fra Middelalderen. Her var der Plads nok til Bloddaa! Stedet synes skabt dertil, men nej, derfor findes der ingen Stilmænd her de ved jo, at almindelige Borgere holder sig selv og deres velspækkede Tegnebøger herfra. Alligevel var jeg ikke rigtig tryk ved Situationen, for jeg igen befandt mig paa en af Trapperne ned mod Broen til Stamboul.

I Nærheden af mit Hotel, paa en Plads, der ellers nu var øde og forladt, saa jeg to Skikkeiser i Skyggen af en fremspringende Mur. Den ene havde hvid Tropehjelm paa Hovedet og var klædt i lyst Sommertøj, Guldkæden blinkede fra Vesten, og en fed Mave stak som et uhyre, bughende Græskar frem af Skyggen. Den anden Skikkeise lignede, mager, kulsort og hætteløst, som den var, en Sorgens Genius; det var en Kvinde lille, snævt, med et fint brunt Ansigt og med det spinkle Løseme indhyllt i sorte Pjalte — en Zigejner. De bare Fødder stak frem under det fløssede Skørt.

Disse to mærkelige Væsnere stod øjensynlig og tingede om et eller andet. Tilslut vandred de afsted, Side om Side, og forsvandt i en Gade, hvor et af Stambuls bedste Hoteller ligger: Han, den reneklæde, velbarberede, med Penge velforsynde, men hestlige, svnske fede og grovdyggede Turist — og hun, Efterkommerken af et Folk med høj og ødel Kultur smudsig og pjaltet, men smuk og fri med uudgrundelige, tavse Miner i et mesterligt modelleret Raceansigt.

Saa mærkelige Konstellationer kan man kun finde i Syden. I det nordlige Europa turde jo denne fine Grimitiv ikke en Gang vise sig paa sit Hotel, uden at gøre sig haabløs til Latter, i Selskab med en saa foragtelig og elendig Skabning som Zigejnersken. Her kan Turisterne tillade sig at — og de gør det ogsaa. De nydelessyge Amerikaniender og den fede Europæer, der travrede ud af Synsbilledet med den sorte Zigejnersken ved Siden — det er Orienten, den Orient, som Europæerne altid har elsket, fordi de elsker Stanken fra den

P. F. HAVNAR TIMBURHANDIL

TELEFON 250 TØRSHAVN TELEFON 250

Altíð nógv av besta svenska viði til bíligastu prísir.

Sump, der ikke taales i Europa. Det er Orienten — den Auglasstald, som den store, tyrkiske Herakles, Kemal vil forsøge at rense! Men han opnaar det? Er det ikke Synd for de stakels engelske og amerikanske Turister? Josef Petersen.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Grønlands Styrelse

har i Skrivelse af 28. Maj 1930 meddelt Amtet, at det intet har at erindre imod, at de i Fiskeriet under Grønland deltagende færøske Fiskerifartøjer ved egen Foranstaltning lader foretage en Behandling af Torskeleveren i Færingehavnen i dertil indrettede Anlæg og endelig afskibe det færdige Produkt med hjemgaende færøske Fiskerskibe eller ved anden Lejlighed, saaledes at Leveren derved kommer til Udnyttelse for Fiskerne.

Barnakórið.

Tað var nógv fólk komið til at hoyra barnakórið av Tvorøyr, ið helt koncert í Sjóneikarhúsinum seinasta miðvikukvöld, ja so nógv fólk, at ikki óll, ið høvdu »billett« fingi sess.

Tað vóru ikki so fáir sangir, ið barnakórið hevði at bjóða, og tað var hugnaligt at hoyra hvat teir høvdu nomið av sangi. Mest var tað eldri, kendir sangir, og hjálpti tað væl til at hugtaka tey áhoyrandi. Umframt »Brudefærden i Hardanger«, ið ljóðaði reiðiliga væl, má takast til »Fjallprúða heim«.

Hetlandsferðin.

Við »Tjaldrinum« fóru bóltspælarrátt til Hetlands.

Teir vóru frágæra væl móttiknir og blóðskapurin óforur. Kappleikirnir millum bóltspælara úr Føroyum og Hetlandingar falla í trimum. Hin fyrsti var mánakvöldið. Úrslitið var: Hetlandingar 5 mál og Føroyingar 1.

Kongavitjan.

Kongur og drottning koma til Føroyar í mánaðinum. 20. verða tey í Fuglafirði og 21. í Havn.

Havnar býráð.

Býráðsfundur verður í kvøld kl. 8.

I. O. G. T.

»Sverri kongure« hevur samkomu í húsi »Havnar arbeidsmannafelags« hóskvöldið 19. juni kl. 1/2 9.

Forlovelse, Ægteskab, verdensberømt Bog, 196 Sider, 1.85. — Dr. M. Fadden, amerikansk Læge: Ægteskabelig Livslykke, 2 store Bind, kun 3 Kr. for begge B. — Døjlige Saa, den unge, dybtstunkne Kvinde Testamentet, Op- lag 40,000, 1.35. — Ford: Hemmeligheden ved at tjene Penge, 1.25. — Sundhedsraa, mange Oplysninger, kun 1.00. — Elvekjer: Maastr Fortællinger, kun 1 Kr. 25 Øre. — Filmens Æventyr, stort Pragtværk med 125 Kunstfotos, kun 3 1/2 Kr. — Ungdom og Kærlighed, 0.75. Selves Bogforlag, Altd. P. S. D., Odense.

Endurnýggjan av hinum føroyska fiskiflotanum.

»Gamla skútur og bátar, tað er forlirið góðs!« — Hesi orð høvdu Føroyingar sær stundum fyri munni fyrr, tá einhvør kom sær í holt við lasafar. Ikki vóru Føroyingar verri farnir enn, um teir høvdu haft sær hesi fyrndarorð í huga, tá teir keypa skip. Tað er so ofta, at eitt fólk í knappligari uppkomu vrakar gamla einfaltar siðir og royndan einfaltan livsvisdóm, fyri síðan at leypa á skrið eftir tí, sum nýtt og óroynt er, tí tað glitir og skramblar av peningum; men fyrndarorð og fyrndarsíðir eru mangan dýrmættari enn peningur.

Tað er harmuligt, so mong vánalig og enntá óbrúklug skip eru innfórt til Føroyar síðsta ár. Eitt var lagt upp norður á Klakksvík og ongantíð tilgjørt, so har var tað bert keypið, ið fór fyri einki. Hvussu tilgækk við »Norðmannen«, er kunnugt; har misti fólkíð ein hálfvan Suðurlandstúr, og útgerðarfelagið fekk ikki bert veiðutapið, men lat har til nýggvan pening til umvølu, at skipið fór út. Tá tað so kom heimaftur við hálfvrið veiði, mátti tað aftur til umvølingar og verður nú dýrari enn nýbygningur, um tað eydnast at fáa tað til brúklugt skip, og er tað tá bert eitt gamalt skip. »Vikholm«, sum úti hevur verið og hildið fyri at vera brúklugt skip, mátti á sleipstøð, nú tað kom heim aftur, og nú frættist, at tað er so vánaligt, at tí ikki stendur til bótar, so tað kann fara út aftur í ár. Ein maður av hesum skipi vendi sær tessvegna til fiskimannafelagsins og spurdi, hvønn vónir vóru hjá mannigini at fáa endurgjald fyri at vera lögð heima uttan egnu skuld. Vit máttu svara, sum sett er, og við royndum lika upp til hægstarætt prógva, at tað er vónleyst at fáa nakran domdan til endurgjalds.

Ivaleyrt eru mong av teimum nýkeyptu skipunum tolulig og kanska góð skip, antin tað nú er av góðari eftiransan ella av hendingi; men ein vita vit ikki, so sum illar royndir prógva, hvussu munu, ið eftir styri ella longri tíð roynast óbrúklug.

»Endurnýggjan av hinum føroyska fiskiflotanum« var fyrri nokrum árum síðani hildið at vera eitt hitt týðningarmesta mál á tingi. Har var sett nevnd, ið sæt heili tvey ár og fyrriræðið hetta mál, sum síðan kom á lögtingið, har tað fekk eitt úrslit, ið júst ikki var eftir uppskoti nevndarinnar; men tó eitt úrslit, sum visti seg at kunna njóta frama á ríkisdegi, sjálvum málinum til frama. Umframt tað, at vegurin nú var opin til at fáa ríkislán til fiskiskip hjá øðrum enn fiskimannum í beinvegis fatan, so beyð hendan nýggja lóggávan upp til 80%

Vinduer, Døre og Lister.
Godt og billigt Arbejde.
Hugo Øster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

lán til lága rentu og langa afturgjaldstíð í nýbygdum fiskiskipum frá 50 tonsom og uppfeir; meðan hon býður lítið ella einki lán til gomul skip. Eftir langt starv og mikla ósemju er soleidis hitt allmenna komið á samt um eina fyriskipan, sum tross alt í høvuðssakini miðar imóti at endurnýggja fiskiflotan við góðum nýbygningum, og tað má vera endamálið, tí gomul skip og lasafar hava vit ómang av frammanundan.

Tá nú so frætt var komið hurturir í allmenna starvinum, skuldi ein venta, at hitt privata royndi at fáa hurtur úr, tað sum fáast kundir; men nei! — Ístaðin fyri at lata hyggja nýggj for (einstok heidurlig tilfelli undantikin), fóru menn um heiminn: Noreg, Svíaríki, Holland og Frakkland at bjóða uppá gomul skip. Nú er, eftir hvat konir menn siga og skriva, skipakeyp tann vandamesti handil av øllum, sjálvt tá fullkonir menn eru uppi í leiki. (Hitt íslenska fiskiblaðið »Egir« hevði stutt síðani eina sera áhugaverða grein um hetta mál).

Um tað so eydnast at fáa eitt brúklugt gamalt skip, umber tað seg ikki, at tí torvar javnlugar umvølu og tað longu tey fyrstu árini, meðan ein nýbygningur kann ætlast at sleppa undan umvølu fyri brek tey fyrstu 5—8 árin. Væl kann tað henda, sum menn stundum fara fram, at hann, sum eydnuna hevur við sær og fær eitt bíligt gamalt skip í góðum fiskiárum, vinnur tað aftur í fá ár; meðan hin, ið keypir nýtt, má rinda tað aftur í langa tíð; men hesin hugsarháttur er eins og hann, ið teir hava, sum vilja hyggja upp landið við happadrátti, hann er bráfengis upplop og ódyggur, hann miðar ikki imóti at endurnýggja hin føroyska fiskiflotan.

Føroyingar verða at liva av fiskiskapi meira enn bráfengis, og varur tí um ikki bert at búgva seg út til góð fiskiár og »gera kubbíð« tá; men eisini til ring, og hann ið tá hevur eitt gott far, sum stendur við í góðsku, er betur farin enn hann, ið eigur eitt gamalt, sum vinkar ár undan ári og stóðugt stendur fyri umvølu.

Hann, sum hevur nakað av peningi og tekur ein nýbygning til 80% lán, stendur ikki tómhentur til útgerðina; men hann, sum eigur nakað av peningi og tekur eitt gamalt far til 25% lán, má taka sína útgerð uppá borg, líða miklið rentutap og verður í longdini verri stæddur enn hin, sum er sjálvhjálpin til útgerðar, hóast hann má rinda reguliga rentu og avdrátt.

Nú eru gjórdar so mangar ringar royndir í ár av skipakeypi, at menn munnu fara at